

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการการอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติและอนุกรรมการตามบทเฉพาะกาลของพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมได้มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ อว ๐๒๒๔.๒/๗๑๙๙ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาสรุปความได้ว่า พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เป็นต้นไป โดยพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวกำหนดให้มีคณะกรรมการการอุดมศึกษา (กกอ.) ตามมาตรา ๒๐ และให้มีคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา (กมอ.) ตามมาตรา ๒๕ รวมทั้งได้กำหนดบทเฉพาะกาลตามมาตรา ๓๓ ซึ่งบัญญัติไว้ในวาระเริ่มแรก ให้ กกอ. ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่ กกอ. และ กมอ. ตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้ง กกอ. หรือ กมอ. ตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ซึ่งระยะเวลาตามบทเฉพาะกาลครบกำหนดเมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๒

ต่อมา กระทรวงการอุดมศึกษา ได้มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ อว ๐๒๒๑.๓/๘๒๘๒ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ ขอรื้อต่อกรมบัญชีกลางเกี่ยวกับการเบิกจ่ายค่าเบี้ยประชุมของคณะกรรมการการอุดมศึกษา ความว่า หากการแต่งตั้ง กกอ. ตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษาฯ ไม่สามารถดำเนินการได้ทันภายในสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ กกอ. ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติและคณะอนุกรรมการที่แต่งตั้งโดย กกอ. จะสามารถเบิกจ่ายค่าเบี้ยประชุมตามพระราชกฤษฎีกาเบี้ยประชุมกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๗ ภายหลังจากครบสองร้อยสี่สิบวันได้หรือไม่ โดยกรมบัญชีกลางได้มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๘.๒/๖๐๔๗๔ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๒ ตอบข้อหารือดังกล่าวสรุปความได้ว่า กรณี กกอ. ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติปฏิบัติหน้าที่ กกอ. ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้ง กกอ. ตามบทเฉพาะกาลมาตรา ๓๓ รวมถึงคณะอนุกรรมการที่ กกอ. แต่งตั้งย่อมมีสิทธิได้รับเบี้ยประชุมตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษาฯ และหาก กกอ. ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติยังคงปฏิบัติหน้าที่ กกอ. ภายหลังจากครบสองร้อยสี่สิบวันตามบทเฉพาะกาลดังกล่าวได้ คณะกรรมการก็ย่อมมีสิทธิได้รับเบี้ยประชุมตามมาตรา ๒๔ นอกจากนี้ กรมบัญชีกลางได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า การตีความวินิจฉัยชี้ขาดเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของ กกอ. ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ภายหลังจากครบ

ส่งพร้อมหนังสือด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๖/๒๖๙ ลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๓ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สองร้อยสี่สิบวันตามบทเฉพาะกาล เป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ในฐานะผู้รักษาการตามกฎหมายซึ่งมีอำนาจตีความวินิจฉัยชี้ขาด ปัญหาอันเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในบทเฉพาะกาลของพระราชบัญญัตินี้

ปัจจุบันได้มีการแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการการอุดมศึกษา เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๓ แต่ยังไม่มีการมอบ และขณะนี้อยู่ระหว่างการสรรหา กมอ. โดยคณะกรรมการ และคณะอนุกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งจาก กกอ. ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ กกอ. ตามบทเฉพาะกาล มีความจำเป็นต้องปฏิบัติหน้าที่ต่อเนื่องเพื่อมิให้งานราชการเสียหาย เช่น คณะอนุกรรมการด้านมาตรฐานการอุดมศึกษา คณะอนุกรรมการพิจารณาคุณวุฒิ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาจากต่างประเทศ เป็นต้น ซึ่งขณะนี้ มีผู้ยื่นคำร้องขอให้ คณะอนุกรรมการพิจารณาคุณวุฒิผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาจากต่างประเทศเป็นจำนวนมาก และได้ปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวต่อเนื่องมานับจากครบกำหนดระยะเวลาตามบทเฉพาะกาลตั้งแต่วันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๒ ดังนั้น เพื่อให้เกิดความชัดเจนถึงอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการและอนุกรรมการ อีกทั้งมิให้กระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่และเพื่อมิให้งานราชการเสียหาย กระทรวงการอุดมศึกษาฯ จึงเห็นควรหรือคณะกรรมการกฤษฎีกาในประเด็น ดังนี้

๑. คณะกรรมการและอนุกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งจาก กกอ. ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ กกอ. เช่น คณะอนุกรรมการด้านมาตรฐานการอุดมศึกษา คณะอนุกรรมการพิจารณาคุณวุฒิผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาจากต่างประเทศ ยังสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้ง กกอ. หรือไม่ ทั้งนี้ หากไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ คณะกรรมการกฤษฎีกามีข้อเสนอแนะประการใด เพื่อมิให้เกิดผลกระทบต่อการปฏิบัติงานราชการและการให้บริการต่อประชาชนผู้เทียบคุณวุฒิ

๒. คณะกรรมการและอนุกรรมการดังกล่าวสามารถเบิกค่าเบี้ยประชุมตามพระราชกฤษฎีกา เบี้ยประชุมกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมได้หรือไม่

โดยที่ปัญหาข้อกฎหมายดังกล่าวเป็นประเด็นปัญหาที่สำคัญ สมควรพิจารณา ด้วยความรอบคอบ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาจึงอาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๒ วรรคหนึ่ง^๑ แห่งระเบียบคณะกรรมการกฤษฎีกา ว่าด้วยการประชุมของกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒ จัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑ คณะที่ ๒ และคณะพิเศษ) เพื่อประชุมปรึกษาหารือร่วมกันเป็นกรณีพิเศษ

คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมร่วมคณะที่ ๑ คณะที่ ๒ และคณะพิเศษ) ได้พิจารณาข้อหารือของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยมีผู้แทน กระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) และผู้แทนกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สำนักงานปลัดกระทรวง) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นในแต่ละประเด็น ดังต่อไปนี้

ประเด็นที่หนึ่ง เมื่อพ้นกำหนดสองร้อยสี่สิบวันในบทเฉพาะกาลตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ คณะกรรมการการอุดมศึกษา (กกอ.) ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่

^๑ข้อ ๑๒ ในกรณีที่ต้องการความเชี่ยวชาญเฉพาะในหลายด้านหรือต้องการความรอบคอบ ในการพิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาอาจขอให้กรรมการกฤษฎีกาสองหรือสามคณะ มาประชุมปรึกษาหารือร่วมกันเป็นกรณีพิเศษก็ได้

คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา (กมอ.) สามารถปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้ง กมอ. ตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน ได้หรือไม่ นั้น เห็นว่า มาตรา ๓๓^๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ บัญญัติว่า ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาและคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการการอุดมศึกษาหรือคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คำว่า “ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ” จึงใช้กับการปฏิบัติหน้าที่แทน กกอ. และ กมอ. ตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อนว่าจะต้องไม่เกินสองร้อยสี่สิบวันด้วยเหตุนี้ กรณีตามข้อหาหรือนี้ ระยะเวลาตามบทเฉพาะกาลในมาตรา ๓๓ จึงเป็นบทบัญญัติที่มีเจตนารมณ์พิเศษประสงค์จะให้เป็นที่บังคับที่มีผลให้ กกอ. ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติสามารถปฏิบัติหน้าที่ กมอ. ได้เพียงสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษาฯ ใช้บังคับ ซึ่งเป็นระยะเวลาอันพอสมควรที่จะจัดให้มี กมอ. ได้แล้ว ดังนั้น เมื่อพ้นระยะเวลาสองร้อยสี่สิบวันดังกล่าว กกอ. ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติจึงไม่อาจทำหน้าที่ กมอ. ต่อไปได้ ด้วยเหตุนี้ เมื่อพ้นระยะเวลาสองร้อยสี่สิบวันแล้วยังไม่มีการแต่งตั้ง กมอ. การกระทำใดที่ กกอ. ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติปฏิบัติหน้าที่ กมอ. ได้กระทำไปแล้ว จึงเป็นการกระทำหลังจากที่อำนาจกระทำการแทนสิ้นสุดลง อย่างไรก็ตาม การแต่งตั้ง กมอ. นั้น แม้จะเกินสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษาฯ ใช้บังคับ ก็ยังต้องมีการแต่งตั้ง กมอ. เพื่อให้มีองค์กรที่ทำหน้าที่ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษาฯ ต่อไปได้ ซึ่งเป็นไปตามหลักการตีความกฎหมายที่ว่า ในการตีความกฎหมายจะต้องตีความให้กฎหมายมีผลใช้บังคับได้ มิใช่ตีความให้กฎหมายไร้ผล

นอกจากนี้ การที่พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษาฯ บัญญัติให้มี กมอ. ขึ้นอีกคณะหนึ่ง โดยกำหนดให้มืองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ แยกต่างหากจาก กกอ. และมาตรา ๒๕^๓ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ยังได้กำหนดให้ กมอ. มืองค์ประกอบส่วนใหญ่เป็นกรรมการ

^๓มาตรา ๓๓ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาและคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการการอุดมศึกษาหรือคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

“มาตรา ๒๕ ให้มีคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรียกโดยย่อว่า “กมอ.” ประกอบด้วย

(๑) ประธานกรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตามข้อเสนอของ กกอ.

(๒) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตามข้อเสนอของ กกอ. จากผู้มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ด้านการอุดมศึกษา จำนวนไม่เกินเจ็ดคน

ให้รองปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมซึ่งปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมมอบหมายเป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้ กกอ. เสนอชื่อผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการคนหนึ่งและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสองเท่าของจำนวนที่ต้องแต่งตั้งต่อรัฐมนตรีและเมื่อรัฐมนตรีได้แต่งตั้งแล้วให้นำรายชื่อผู้ซึ่งไม่ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมาจัดทำเป็นบัญชีสำรองต่อไป

(มีต่อหน้าถัดไป)

ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ ด้านการอุดมศึกษา ทั้งยังบัญญัติให้ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของ กมอ. ต้องทำงานด้วยความเป็นอิสระ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษาฯ อย่างชัดเจนว่าต้องการให้มีองค์กรใหม่ซึ่งมีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน และมีความเป็นอิสระแยกออกจาก กกอ. เพื่อทำหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดโดยเฉพาะ มาตรา ๓๓^๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษาฯ จึงได้กำหนดให้ กกอ. ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติสามารถปฏิบัติหน้าที่ กมอ. ได้เพียงช่วงเวลาหนึ่งเท่านั้น ประกอบกับเมื่อพิจารณาถึงที่มาของประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของ กมอ. ซึ่งต้องมาจากการเสนอชื่อโดย กกอ. แล้ว การตีความมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษาฯ ให้ กกอ. ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติสามารถทำหน้าที่ต่อไปโดยไม่มีเงื่อนไขอันจะส่งผลให้การได้มาซึ่ง กกอ. ตามมาตรา ๒๐^๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษาฯ ล่าช้าออกไปโดยไม่มีกำหนด และส่งผลทำให้การแต่งตั้ง กมอ. ล่าช้าออกไปด้วยเช่นเดียวกัน ซึ่งย่อมมิใช่เจตนารมณ์ของกฎหมาย

(ต่อจากเชิงอรรถที่ ๓)

ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจะดำรงตำแหน่งนายกสภาสถาบันอุดมศึกษา หรือกรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษา อธิการบดีหรือผู้ปฏิบัติงานของสถาบันอุดมศึกษา หรือตำแหน่งอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวงมิได้

ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้แต่ไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ต้องทำงานด้วยความเป็นอิสระ

คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การแต่งตั้ง และการพ้นจากตำแหน่งของประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิรวมทั้งการทำบัญชีสำรอง เพื่อเลื่อนขึ้นมาดำรงตำแหน่งแทนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ บัญชีสำรองให้มีอายุเท่ากับวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

^๔โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

^๕มาตรา ๒๐ ให้มีคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรียกโดยย่อว่า “กกอ.” ประกอบด้วย

(๑) ประธานกรรมการคนหนึ่งซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากข้อเสนอของที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย ที่ประชุมคณะกรรมการอธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ และสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย โดยให้เสนอได้ฝ่ายละหนึ่งคน

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ ประธานกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา ผู้อำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ และผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

(๓) กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ได้รับการสรรหาจากผู้เคยดำรงตำแหน่งนายกสภาสถาบันอุดมศึกษา จำนวนไม่เกินสองคน

(๔) กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ได้รับการสรรหาจากผู้เคยดำรงตำแหน่งอธิการบดีของสถาบันอุดมศึกษา จำนวนไม่เกินสองคน

(๕) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ได้รับการสรรหาซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ด้านการศึกษา ด้านกฎหมาย ด้านเศรษฐศาสตร์ ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านสังคม ด้านอุตสาหกรรม หรือด้านธุรกิจ จำนวนไม่เกินเจ็ดคน

ให้รองปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมซึ่งปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมมอบหมายเป็นกรรมการและเลขานุการ

(มีต่อหน้าถัดไป)

อนึ่ง การตีความดังกล่าวนี้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยซึ่งบัญญัติหน้าที่ของรัฐไว้ในมาตรา ๕๓^๖ ว่า “รัฐต้องดูแลให้มีการปฏิบัติตามและบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด” อีกทั้งยังบัญญัติไว้ในมาตรา ๕๐ (๓)^๗ ให้ประชาชนมีหน้าที่ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดด้วย นอกจากนี้ การตีความเช่นนี้ยังเป็นแนวทางเดียวกับกฎหมายที่ตราขึ้นใหม่หลายฉบับซึ่งเร่งรัดให้ภาครัฐดำเนินการต่าง ๆ ด้วยความรวดเร็ว เช่น มาตรา ๒๒ วรรคสอง^๘ แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ บัญญัติให้กฎหมายที่มีใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่กำหนดให้ต้องมีการออกกฎหรือกำหนดให้รัฐต้องดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อให้ประชาชนจะสามารถปฏิบัติตามกฎหมาย หรือได้รับสิทธิประโยชน์จากกฎหมายนั้นได้ หากมิได้มีการออกกฎดังกล่าวหรือยังมีได้ดำเนินการนั้น ภายในระยะเวลาสองปีนับแต่วันที่กฎหมายนั้นมีผลใช้บังคับ และบทบัญญัติในเรื่องนั้นก่อภาระหรือเป็นผลร้ายต่อประชาชน ให้บทบัญญัติดังกล่าวเป็นอันสิ้นผลบังคับ แต่ในกรณีที่บทบัญญัติในเรื่องนั้น ให้สิทธิประโยชน์แก่ประชาชน ให้บทบัญญัติดังกล่าวมีผลบังคับได้โดยไม่ต้องมีกฎหรือการดำเนินการดังกล่าว ทั้งนี้ ระยะเวลาสองปีดังกล่าวคณะรัฐมนตรีจะมีมติขยายออกไปอีกก็ได้ แต่ไม่เกินหนึ่งปี และต้องมีมติก่อนที่จะครบกำหนดเวลาสองปีดังกล่าว

(ต่อจากเชิงอรรถที่ ๕)

ประธานกรรมการ กรรมการตาม (๓) และ (๔) และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๕) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้แต่ไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

การสรรหากรรมการตาม (๓) และ (๔) ผู้เข้ารับการสรรหาจะต้องไม่ดำรงตำแหน่งนายกสภาสถาบันอุดมศึกษาหรืออธิการบดีของสถาบันอุดมศึกษาใดในขณะที่เข้ารับการสรรหา

หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การแต่งตั้ง และการพ้นจากตำแหน่งของประธานกรรมการ กรรมการตาม (๓) และ (๔) และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๕) ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยประธานกรรมการและกรรมการตาม (๓) และ (๔) จะดำรงตำแหน่งนายกสภาสถาบันอุดมศึกษาหรืออธิการบดีของสถาบันอุดมศึกษาระหว่างการดำรงตำแหน่งดังกล่าวมิได้

^๖มาตรา ๕๓ รัฐต้องดูแลให้มีการปฏิบัติตามและบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด

^๗มาตรา ๕๐ บุคคลมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑.ล๑

๑.ล๑

(๓) ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด

๑.ล๑

๑.ล๑

^๘มาตรา ๒๒ การจัดทำร่างกฎหมายใดที่จะกำหนดให้มีโทษอาญา โทษทางปกครอง หรือสภาพบังคับที่เป็นผลร้ายอื่นแก่ผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม หรือมีบทบัญญัติที่กำหนดให้การขออนุญาตหรืออนุญาตหรือการปฏิบัติตามกฎหมายนั้นต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไข ที่จะกำหนดไว้ในกฎซึ่งจะออกในภายหลัง ในร่างกฎหมายนั้นต้องมีบทบัญญัติที่ห้ามมิให้ใช้บทบัญญัตินี้ดังกล่าวในทางที่เป็นผลร้ายแก่บุคคลจนกว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎหมายหรือจนกว่าจะมีการออกกฎดังกล่าวแล้ว

กฎหมายที่มีใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่กำหนดให้ต้องมีการออกกฎ หรือกำหนดให้รัฐต้องดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อให้ประชาชนจะสามารถปฏิบัติตามกฎหมาย หรือได้รับสิทธิประโยชน์จากกฎหมายนั้นได้ หากมิได้มีการออกกฎดังกล่าวหรือยังมีได้ดำเนินการนั้นภายในระยะเวลาสองปีนับแต่วันที่กฎหมายนั้นมีผลใช้บังคับ และบทบัญญัติในเรื่องนั้นก่อภาระหรือเป็นผลร้ายต่อประชาชน ให้บทบัญญัติดังกล่าวเป็นอันสิ้นผลบังคับ แต่ในกรณีที่บทบัญญัติในเรื่องนั้น ให้สิทธิประโยชน์แก่ประชาชน ให้บทบัญญัติดังกล่าวมีผลบังคับได้โดยไม่ต้องมีกฎหรือการดำเนินการดังกล่าว ทั้งนี้ ระยะเวลาสองปีดังกล่าวคณะรัฐมนตรีจะมีมติขยายออกไปอีกก็ได้แต่ไม่เกินหนึ่งปี และต้องมีมติก่อนที่จะครบกำหนดเวลาสองปีดังกล่าว

๑.ล๑

๑.ล๑

เนื่องจากผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษาฯ ได้ชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า คณะอนุกรรมการพิจารณาคณวุฒิสมาชิกการศึกษาระดับอุดมศึกษาจากต่างประเทศที่ได้รับการแต่งตั้งเมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ตามคำสั่งคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาที่ ๑๖/๒๕๖๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาคณวุฒิสมาชิกการศึกษาระดับอุดมศึกษาจากต่างประเทศ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่แต่งตั้งโดย กกอ. ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติซึ่งปฏิบัติหน้าที่ กมอ. ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อมาเมื่อพ้นกำหนดสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษาฯ ใช้บังคับ โดยคณะอนุกรรมการดังกล่าวได้รับรองคณวุฒิสมาชิกการศึกษาระดับอุดมศึกษาจากต่างประเทศไปทั้งสิ้นประมาณ ๑๕๐ ราย และมีบางรายที่ไม่ได้รับรอง โดยปัจจุบันได้มีประกาศแต่งตั้ง กมอ. แล้วเมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓ และ กมอ. ที่ตั้งขึ้นใหม่ ได้มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาคณวุฒิสมาชิกการศึกษาระดับอุดมศึกษาชุดใหม่ตั้งแต่วันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๓ ทั้งนี้ ตามคำสั่งคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาที่ ๔/๒๕๖๓ เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการดำเนินการพิจารณาคณวุฒิสมาชิกการศึกษาระดับอุดมศึกษา ลงวันที่ ๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยมีหน้าที่และอำนาจในการพิจารณาคณวุฒิสมาชิกการศึกษาระดับอุดมศึกษาจากต่างประเทศ และพิจารณารับรองและเทียบเคียงคณวุฒิสมาชิกการศึกษาระดับอุดมศึกษา จึงมีประเด็นที่จะต้องพิจารณาว่า การที่คณะอนุกรรมการชุดเดิมที่ได้รับการแต่งตั้งตั้งแต่วันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ตามคำสั่งฯ ที่ ๑๖/๒๕๖๒ฯ ได้พิจารณารับรองหรือไม่รับรองคณวุฒิสมาชิกการศึกษาระดับอุดมศึกษาจากต่างประเทศซึ่งเป็นการทำคำสั่งทางปกครองภายหลังจากพ้นกำหนดสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษาฯ ใช้บังคับ การออกคำสั่งทางปกครองดังกล่าวชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ และหากเป็นการออกคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายจะต้องแก้ไขเยียวยาอย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมร่วมคณะที่ ๑ คณะที่ ๒ และคณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อได้วินิจฉัยแล้วว่ากำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๓๓^๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษาฯ เป็นบทบังคับที่มีผลให้ กกอ. ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ กมอ. เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว ดังนั้น คณะอนุกรรมการพิจารณาคณวุฒิสมาชิกการศึกษาระดับอุดมศึกษาจากต่างประเทศชุดเดิมที่รับมอบอำนาจมาจาก กกอ. ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติตามมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง (๗)^๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษาฯ ย่อมไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวเช่นเดียวกัน การพิจารณารับรองหรือไม่รับรองคณวุฒิสมาชิกการศึกษาระดับอุดมศึกษาจากต่างประเทศภายหลังจากพ้นกำหนดสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษาฯ ใช้บังคับ จึงเป็นคำสั่งทางปกครองที่มีชอบด้วยกฎหมายแต่ยังคงมีผลใช้บังคับอยู่จนกว่าจะมีการเพิกถอนหรือสิ้นผลลงโดยเงื่อนไขหรือโดยเหตุอื่น

^๔โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

^๕มาตรา ๒๖ นอกจากการให้ข้อเสนอแนะและความเห็นชอบแก่รัฐมนตรีตามมาตรา ๑๗ (๖) (๗) และ (๑๒) และให้ความเห็นประกอบการพิจารณาของรัฐมนตรี ตามมาตรา ๑๗ (๘) และ (๙) แล้ว กมอ. มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๗) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อทำการแทนหรือเพื่อดำเนินการตามที่ กมอ. มอบหมาย

ฯลฯ

ฯลฯ

ทั้งนี้ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๒ วรรคสอง^{๑๑} แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ เพราะกรณีนี้มีใช้การกระทำโดยปราศจากอำนาจอย่างสิ้นเชิงมาตั้งแต่ต้น หากแต่เป็นกรณีที่เกิด กกอ. ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติและคณะอนุกรรมการพิจารณาคุณวุฒิ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาจากต่างประเทศได้ใช้อำนาจดังกล่าวเมื่อล่วงเลยระยะเวลาที่มีอำนาจกรณีจึงมิใช่การออกคำสั่งทางปกครองที่ผิดพลาดอย่างร้ายแรงและฝ่าฝืนกฎหมายอย่างชัดแจ้ง จนถือเสมือนได้ว่าไม่มีการออกคำสั่งทางปกครอง^{๑๒} ดังนั้น เมื่อ กมอ. ที่แต่งตั้งขึ้นใหม่ได้ทราบถึงความไม่ชอบด้วยกฎหมายของคำสั่งทางปกครองแล้ว ย่อมมีหน้าที่ที่จะต้องเพิกถอนคำสั่งดังกล่าวตามมาตรา ๕๐^{๑๓} แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ซึ่งให้อำนาจเพิกถอนให้มีผลย้อนหลังหรือไม่ย้อนหลังหรือมีผลในอนาคตไปถึงขณะใดขณะหนึ่งตามที่กำหนดได้

ดังนั้น ในกรณีนี้ กมอ. ที่แต่งตั้งขึ้นใหม่จึงสามารถเพิกถอนคำสั่งรับรองคุณวุฒิ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาจากต่างประเทศที่มีชอบให้มีผลย้อนหลังไปก่อนวันประชุมและนำการรับรองคุณวุฒิดังกล่าวเข้าพิจารณาใหม่ต่อเนื่องกันไป การกระทำดังกล่าวนี้ย่อมจะไม่กระทบความต่อเนื่องในการบริหารราชการแผ่นดินและไม่กระทบสิทธิของผู้ได้รับการรับรองคุณวุฒิ ทั้งยังเป็น การสร้างบรรทัดฐานที่ดีในการเร่งรัดให้ผู้มีหน้าที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ อย่างเคร่งครัด มิใช่ปล่อยให้ละเลยให้ระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไร้ผลอย่างที่เคยปฏิบัติมา

ประเด็นที่สอง คณะอนุกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งจาก กกอ. ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ กมอ. สามารถปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้ง กมอ. ได้หรือไม่ และคณะอนุกรรมการดังกล่าวมีสิทธิได้รับเบี้ยประชุมหรือไม่ นั้น เห็นว่า เมื่อได้วินิจฉัยในประเด็นที่หนึ่งแล้วว่ากำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๓๓^{๑๔} แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา เป็นบทบังคับที่มีผลให้ กกอ. ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ กมอ. เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว และคณะอนุกรรมการที่ตั้งขึ้นไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายเมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวเช่นกัน ดังนั้น การประชุมของคณะอนุกรรมการที่แต่งตั้งโดย กกอ. ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวจึงเป็นการกระทำโดยไม่มีกฎหมายรองรับ และไม่มีสิทธิได้รับเบี้ยประชุม

^{๑๑}มาตรา ๔๒ คำสั่งทางปกครองให้มีผลใช้บังคับต่อบุคคลตั้งแต่ขณะที่ผู้นั้นได้รับแจ้งเป็นต้นไป

คำสั่งทางปกครองย่อมมีผลตราบเท่าที่ยังไม่มีการเพิกถอนหรือสิ้นผลลงโดยเงื่อนเวลาหรือโดยเหตุอื่น

ฯลฯ

ฯลฯ

^{๑๒}เทียบเคียงได้กับคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๔๗/๒๕๔๖ บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่อง ผลใช้บังคับของคำสั่งทางปกครอง (หนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.)) ที่ออกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๐๕/๒๕๒ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ถึงกรมป่าไม้ และบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การเพิกถอนคำสั่งยุติเรื่องการดำเนินการทางวินัยที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและการล้างมลทินตามพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐ ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๐๑/๑๑๒๖ ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๒ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^{๑๓}มาตรา ๕๐ คำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายอาจถูกเพิกถอนทั้งหมดหรือบางส่วน โดยจะให้ผลย้อนหลังหรือไม่ย้อนหลังหรือมีผลในอนาคตไปถึงขณะใดขณะหนึ่งตามที่กำหนดได้ แต่ถ้าคำสั่งนั้นเป็นคำสั่งซึ่งเป็นการให้ประโยชน์แก่ผู้รับ การเพิกถอนต้องเป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา ๕๑ และมาตรา ๕๒

^{๑๔}โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

อนึ่ง การที่เจ้าหน้าที่ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดเป็นการกระทำ ความผิดวินัยข้าราชการตามมาตรา ๘๒ (๒)^{๑๔} มาตรา ๘๔^{๑๖} และมาตรา ๘๕^{๑๗} แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งบัญญัติให้ข้าราชการต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตาม กฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ มติของคณะรัฐมนตรี นโยบายของรัฐบาล และปฏิบัติตามระเบียบ แบบแผนของทางราชการ การไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ดังกล่าวถือเป็นความผิดวินัย และหากการไม่ปฏิบัติ ตามหน้าที่ดังกล่าวเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรงก็ให้ถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงด้วย

(นายปรกรณ์ นิลประพันธ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตุลาคม ๒๕๖๓

^{๑๔}มาตรา ๘๒ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องกระทำการอันเป็นข้อปฏิบัติดังต่อไปนี้

๑) ฯลฯ

๒) ฯลฯ

(๒) ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ มติของคณะรัฐมนตรี นโยบายของรัฐบาล และปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ

๑) ฯลฯ

๒) ฯลฯ

^{๑๖}มาตรา ๘๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดไม่ปฏิบัติตามข้อปฏิบัติตามมาตรา ๘๑ และมาตรา ๘๒ หรือฝ่าฝืนข้อห้ามตามมาตรา ๘๓ ผู้นั้นเป็นผู้กระทำผิดวินัย

^{๑๗}มาตรา ๘๕ การกระทำผิดวินัยในลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

(๑) ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง แก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต

(๒) ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการ อย่างร้ายแรง

(๓) ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

(๔) กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

(๕) คูหมีน เหยียดหยาม กดขี่ ช่มเหง หรือทำร้ายประชาชนผู้ติดต่อราชการอย่างร้ายแรง

(๖) กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าโทษจำคุกโดยคำพิพากษา ถึงที่สุดให้จำคุกหรือได้รับโทษที่หนักกว่าโทษจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

(๗) ละเว้นการกระทำหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๒ หรือฝ่าฝืน ข้อห้ามตามมาตรา ๘๓ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง

(๘) ละเว้นการกระทำหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๐ วรรคสอง และมาตรา ๘๒ (๑๑) หรือฝ่าฝืนข้อห้ามตามมาตรา ๘๓ (๑๐) ที่มีกฎ ก.พ. กำหนดให้เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง